

ע"פ 8755/11/15 - מליחי אילן - קבלנות בנין בע"מ, אילן מלחי נגד מדינת ישראל

בית הדין הארצי לעבודה

ע"פ 8755-11-15

ניתנה ביום 25 ינואר 2016

לפני: הרשם השופט כאמל אבו קאעוד

המבקשים

1. מליחי אילן - קבלנות בנין בע"מ
2. אילן מלחי

המשיבה

-
מדינת ישראל
בשם המבקשים - עו"ד נתאי נדר
בשם המשיבה - עו"ד שרון פיליפסון-אברהם

החלטה

1. לפני בקשה להארכת מועד להגשת ערעור על פסק דינו של בית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב-יפו אשר ניתן ביום 8.9.2015 (כב' השופטת דגית ויסמן; הע"ז 28610-08-11 ו- הע"ז 4936-09-11).

רקע כללי

2. כנגד המבקשים הוגשו כתבי אישום בגין העסקה של עובדים זרים ללא היתר כדין, בניגוד להוראות סעיף 2(א)(1) ו-2(א)(2) לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991 (להלן: "**חוק עובדים זרים**"). כנגד המבקש 2 הוגש כתב אישום בהתאם לסעיף 5 לחוק עובדים זרים.

3. בית הדין קמא זיכה את המבקשים מהעבירות שיוחסו להם בכתב האישום בתיק הע"ז 28610-08-11 והרשיע אותם בעבירה של העסקת עובד זר ללא היתר כדין, שיוחסה להם בתיק הע"ז 4936-09-11.

4. בהכרעת הדין קבע בית הדין קמא כי ביום 4.5.06 נערכה על ידי מפקחי המשיבה ביקורת בנכס ברחוב הגולן בתל אביב, במהלכה נצפה העובד HUANG JIAN, תושב סין (להלן: "**העובד**"), עובד מטעם המבקשת ללא היתר עבודה כדין. בית הדין קבע כי בזמן אמת, המבקש הצהיר כי העובד היה מנוע מלעבוד בשורות המבקשת במועד עריכת הביקורת והיה אסור להעסיקו הגם שמספר חודשים לאחר מכן העסקתו הוסדרה.

5. מאחר שלעובד לא הייתה אשרת עבודה בת תוקף במועד הביקורת ברחוב הגולן בת"א, המבקשת העסיקה אותו שלא כדין ונקבע שיש להרשיע אותה בעבירה המיוחסת לה בעניין זה.
6. המבקש הוא מנהל ובעל מניות בנאשמת. במועד הביקורת הנאשם ידע שהעובד היה מנוע מלעבוד בשורות המבקשת מאחר שטרם הוסדרה קליטתו בחברת כוח האדם, הוא ידע מהו סידור העבודה במבקשת וכי העובד ושניים מחבריו התגוררו יחדיו בדירה ששכר עבורם. מכאן בית הדין הסיק כי מתקיים היסוד הנפשי של "מודעות" בכל הנוגע לביצוע העבירה וקבע שיש להרשיע אפוא גם אותו בעבירה שיוחסה לו בעניינו של העובד.
7. בגזר הדין בוטלה הרשעתו של המבקש והוטל עליו עונש על פי תכנית של"צ שנערכה על ידי שירות המבחן. בית הדין כיבד הסדר טיעון ביחס למבקשת והטיל עליה קנס בסך ₪ 15,000 בעשרה תשלומים והתחייבות שלא לבצע את העבירה שבה הורשעה במשך שנתיים שאם לא כן יוטל עליה הקנס המרבי שיהיה במועד ביצוע העבירה.
8. בהודעת הערעור שהוגשה על ידי המבקשים ביום 2.11.15 הם מלינים כנגד חלק מקביעותיו של בית הדין קמא בהכרעת הדין.

טענות הצדדים בבקשה להארכת המועד להגשת הערעור

9. עם הגשת כתב הערעור, בית הדין הפנה את תשומת לב המבקשים כי הערעור הוגש באיחור ואפשר להם להגיש בקשה להארכת המועד להגשת הערעור עד ליום 25.11.2015.
10. ביום 26.11.15, הגישו המבקשים בקשה להארכת מועד במסגרתה טענו כי הם סבורים שהערעור הוגש במועד ולחילופין ביקשו להאריך את המועד להגשתו. לטענתם ניסו להגיש את הערעור באמצעות נט המשפט עוד ביום 1.11.15 והתברר להם שהדבר אינו אפשרי. עוד טענו המבקשים כי סיכויי הערעור טובים, אולם לא נימקו את טענותיהם בעניין זה.
11. המשיבה התנגדה לבקשה שכן לטעמה לא מתקיימים הטעמים המצדיקים מתן הארכת מועד ומן הטעם שסיכויי הערעור להתקבל קלושים.
12. המבקשים לא השיבו לתגובת המשיבה על אף שניתנה להן הזדמנות לעשות כן.

דין והכרעה

13. בסעיף 24(ב) לחוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט - 1969 נקבע:

"לבית דין אזורי תהא סמכות לדון בעבירות על החיקוקים המפורשים בתוספת השנייה והתקנות על פי הן; שר המשפטים ושר העבודה והרווחה רשאים, באישור וועדת העבודה והרווחה של הכנסת, לתקן בצו את התוספת השנייה, להוסיף עליה ולגרוע ממנה; בהליכים לפי סעיף קטן זה ידון שופט יחיד ויחולו סדרי הדין ודיני הראיות החלים בהליכים פליליים בבתי המשפט." [ההדגשות הוספו - כ.א.ק.]

14. לאור האמור, קיימת בחוק בית הדין לעבודה הוראה הקובעת כי בהליכים פליליים יחולו הוראות סדרי הדין ודיני הראיות החלים בהליכים פליליים בבתי משפט.

15. על הליכים פליליים בבית הדין לעבודה חל סעיף 199 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב - 1982 (להלן: "**חוק סדר הדין הפלילי**"), שזו לשונו:

"התקופה להגשת הערעור היא ארבעים וחמישה ימים מיום מתן פסק הדין, ואם ניתנה הכרעת הדין ללא נימוקים - מיום מתן הנימוקים; היתה דרושה רשות לערער, תוגש בקשת הרשות תוך אותה תקופה, והודעת הערעור תוגש תוך שלושים ימים מיום מתן הרשות".

16. עוד ראוי לציין כי בהליכים פליליים, אין הוראה מיוחדת לעניין התחשבות בתקופת הפגרה באשר למניין הימים להגשת ערעור וההוראה הרלוונטית בעניין זה מצויה בסעיף 10(ג) לחוק הפרשנות, תשמ"א-1982 ועל פיה ככל שהמועד האחרון להגשת ערעור חל בתוך תקופת הפגרה - המועד האחרון להגשת ערעור ידחה לתום הפגרה^[1].

17. גזר הדין ניתן במעמד הצדדים ביום 8.9.2015. על כן, המועד האחרון להגשת הערעור חלף ביום 25.10.15 והערעור הוגש אפוא באיחור של **8 ימים**.

מכאן, שאין נפקא מינה עם המבקשים ניסו להגיש את הערעור ביום 1.11.15 או לאו שכן בין אם כן ובין אם לאו - הערעור הוגש באיחור.

18. הסמכות של בית הדין להארכת מועד להגשת ערעור בהליך פלילי הינה מכוח סעיף 201 לחוק סדר הדין הפלילי, שזו לשונו:

"ביתהמשפט רשאי, לבקשת מערער, להרשות הגשת ערעור או בקשה לרשות ערעור לאחר שעברו התקופות האמורות בסעיפים 199 ו-200."

19. מכאן, שלהבדיל מהארכת מועד להגשת הליך ערעור אזרחי, בהתאם לחוק סדר הדין הפלילי, **לא נדרש** טעם מיוחד על מנת להאריך את המועד להגשת ערעור פלילי.
20. גם בפסיקה נקבע כי בהליך פלילי, בשונה מההליך האזרחי, לא נדרש טעם מיוחד לשם הארכת מועד, ושיקול הדעת הנתון לבית המשפט הוא רחב מזה המוקנה בבקשה להארכת מועד להגשת הליך ערעור אזרחי^[2]. כמו כן, בשל מעמדו המיוחד של נאשם בהליך הפלילי והצורך בהגנה על זכויות היסוד שלו, יש להקל עם הנאשם אף יותר.
21. עם זאת, גם כאשר מדובר בהליך פלילי, על המבקש הארכת מועד להראות טעם לאי הגשת ההליך במועד, וכן יש לבחון את סיכויי הערעור. כאשר מדובר בבקשה להארכת מועד בהליך פלילי, יש לאזן בין "**הנסיבות האישיות של המבקש לבין האינטרס הציבורי של עקרון סופיות הדין והאכיפה היעילה של הדין הפלילי**"^[3].
22. יישום אמות המידה שנקבעו בפסיקה מוביל למסקנה כי אין מקום להאריך את המועד להגשת ערעור וזאת מן הטעמים שיובאו להלן.
23. במקרה הנדון, אין מדובר באיחור של מה בכך וגם אם לא נדרש "טעם מיוחד", נדרש טעם בעל משקל להצדקת הארכת מועד להגשת הערעור.
24. המבקשים היו מיוצגים על ידי עורך דין הן בהליך בבית הדין האזורי והן בשלב הגשת הערעור וחזקה עליהם כי זכויותיהם נשמרו. ככל שבא כוחם טעה בחישוב מניין הימים או שסבר כי ימי הפגרה אינם באים במניין, הלכה פסוקה היא כי טעות מסוג זה אינה מקימה טעם להארכת מועד.
- כמובהר לעיל, על פי הוראת חוק מפורשת על הליך פלילי בבית הדין לעבודה חלים סדרי הדין ודיני הראיות בהליכים פליליים בבתי משפט, והדין שלפיו ימי הפגרה באים במניין הימים להגשת הליך ערעור פלילי הוא דין ידוע ומושרש. לפיכך, טעות המבקשים הייתה ניתנת לגילוי בבדיקה של הוראות הדין, אשר הגשת כל כתב טענות מחויבת בה. כך גם נפסק על ידי רשם בית המשפט העליון^[4], בנסיבות דומות, בדחותו בבקשה להארכת מועד להגשת בקשת רשות ערעור על פסק דין בהליך פלילי:

"כאשר בעל דין - במיוחד בעל דין מיוצג - טוען כי בשל טעות בדין הוגש ההליך באיחור, עליו להראות בדרך כלל כי הייתה זו טעות סבירה, או שהוא עצמו נהג בשקידה סבירה למניעת הטעות. בענייננו, מדובר בטעות הנוגעת לדין ברור, והבקשה הלקונית שבפני אינה מצביעה כלל על פעולות שנגקטו כדי לבדוק אם סברתו של בא כוח המערערים באשר לתקופת הפגרה היא נכונה. על פני הדברים, אילו נעשתה בדיקה פשוטה - הייתה הטעות נמנעת.

25. הגם שהמבקשים לא פירטו את סיכויי הערעור בבקשתם, מעיון בפסק הדין ובהודעת הערעור נראה כי גם בהיבט של סיכויי הערעור אין מקום להאריך את המועד להגשת הערעור. על יסוד התרשמותו מהעדויות ומכלל חומר הראיות, קבע בית הדין האזורי כי עובדת העסקתו של העובד הזר בזמן ובמקום הנקובים בכתב האישום ללא היתר עבודה כדין אינה במחלוקת שכן גרסת המבקש עצמו אישרה עובדות אלה. קביעות עובדתיות אלה מעוגנות בחומר הראיות שהיה בפני בית הדין, ועל פני הדברים אין מקום להתערב בהן.

26. יתר טענותיהם של המבקשים בהודעת הערעור מכוונות כנגד קביעות עובדתיות ודיוניות של בית הדין קמא אשר ערכאת הערעור אינה נוהגת להתערב בהן.

סוף דבר

27. בנסיבות המקרה הנדון נוכח האיחור בהגשת הערעור, בהעדר טעם המצדיק את האיחור ובשל סיכויי הערעור הנמוכים, הבקשה להארכת מועד להגשת הערעור נדחית.

28. אין צו להוצאות.

ניתנה היום, ט"ו שבט תשע"ו (25 ינואר 2016) בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.

[1] ראה בעניין זה גם ב"ש 13/07 עדינה לוי - מדינת ישראל (מיום 20.11.07).

[2] בש"פ (עליון) 822/99 שכטר נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(1).

[3] בש"א (ארצו) 385/08 גל פרץ - מדינת ישראל (מיום 24.9.08).

[4] בש"פ (עליון) 6907/11, קניון שפרעם ואח' נ' מדינת ישראל (מיום 6.10.11).